Nr. 235 (1312). Cena 70 mk. Włocławek, niedziela dnia 15 października 1922 r. Rok V.

Słowo Kujawskie

Prenumerata: na miejscu mk. 1500, na prow. mk. 1900. Za odnoszenie do domu dolicza się 300 mk.
Ogłoszenia za wiersz nonparel. Pierwsza strona 200 mk., druga i trzecia 150 mk. czwarta 8-łamowa 60 mk. Ogł. drobne po 50 m. za wyraz, tłust. druk. podwójnie. Najmn. ogł. 500 mk. Dla zagran. ceny o 200 proc. wyższe.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.
Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarjum uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12:
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 2-EJ DO 3-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26.

N. P. R. obiecuje.

Po »Polskiej« Partji Socjalistycznej wystąpiła na arenę walki wyborczej zawsze popobna do socjałów N. P. R.

Na murach Warszawy rozplakatowano, a na łamach kłamliwych »Prawd« i popielatych »Głosów« ogłoszono sążnistą i długą odezwę, w której Rada Naczelna N. P. R. zapowiada, co przyszły klub sejmowy poselski tego obozu wprowadził w życie.

W obawie, by nie powstał, jakiś czytelnik i powiedział: »obiecanki — cacanki, a głupiemu radość«, N.P.R. zaręcza, że wszystkim obiecankom wierzyć można, bo nowy klub poselski N. P. R. będzie postępował tak samo, jak dotychczasowy.

To znaczy, że wzorem dla posłów przyszłych N. P. R. będzie działalność posłów dotychczasowych.

Wobec takiego stanowiska samej Naczelnej Rady N. P. R. nikt nam się dziwić nie będzie, jeśli poszczególne obietnice enperowskiej odezwy przeglądać będziemy, rozpatrując równocześnie dotychczasową działalność sejmową tego obozu.

I.

„Polityka pokojowa. Armja dla obrony narodowej. Ustrój republikański. Rząd Ludowy."

Oto pierwsza część tego, co N.P.R wprowadzić **obiecuje.** Chce ona w tym kierunku pracować jak jej posłowie dotychczasowi. Zobaczmy więc, co posłowie N. P. R. do tej pory w sprawach powyższych zdziałali.

Posłowie enperowcy należeli do tych w Sejmie, którzy stale i bez zastrzeżeń szli za głosem p. Piłsudskiego. Gdy na początku roku 1920 było można zawrzeć pokój z bolszewikami, p. Piłsudski zrobił tajny układ z Petlurą i poszedł na Kijów. Awanturniczej tej wyprawie posłowie z N.P.R. przyklasnęli, chociaż musieli wiedzieć, że wyprawa kijowska przedłuży wojnę **i pochłonie wiele ofiar z krwi i mienia.**

Takie stanowisko zajmował stary klub poselski N. P. R. Nowy ma postępować tak. Jeżeli więc pewnemu »ryzykantowi« zechce się »wyswabadzać« narody i urządzać wyprawy, N. P. R. będzie go popierał. Czy to polityka pokojowa?

„Armja ma służyć obronie narodowej".

Słusznie. Ale jakie stanowisko zajmowali w tej sprawie posłowie z N. P. R.?

Wiadomą jest rzeczą, że szczególnie w początkach naszej niepodległości nadużywano armję do celów partyjnych, rozpowszechniano w niej pisma zażydzone i socjalistyczne, zatruwano ducha żołnierza naszego piśmidłami bezbożnemi. Czyż N. P. R. kiedykolwiek przeciwko temu wystąpiła? Nigdy.

Armja nasza wówczas tylko będzie mogła pełnić swoje obowiązki, jeżeli w niej nie będą najpoważniejszej roli odgrywały protekcje i poglądy polityczne. Wiadomo, że pod tym względem źle wyglądało. Oficerów legjonowych wyróżniano i awansowano przed takimi nawet, którzy ich stokroć przewyższali i duchem i znajomością rzeczy. Niejednemu dzielnemu podoficerowi i oficerowi działa się krzywda i armja nasza ze szkodą dla Państwa straciła najwybitniejszych swoich członków. Czy N. P. R. kiedykolwiek zajęła się tą sprawą, czy dbała o to, by takie stosunki miejsca nie miały? Nigdy. Nie można więc wierzyć obecnym obietnicom, boć klub przyszły tego obozu ma postępować, tak jak dotychczasowy.

„Ustrój Polski ma być republikański".

Jak to pięknie. Ale jeśli N. P. R. dąży do ustroju republikańskiego, przyznaje tem samem, że jako z tem obecnie niezupełnie dobrze. I istotnie w Polskiej Rzeczypospolitej przez cztery lata Sejm ciągnął w jedną stronę, a Naczelnik Państwa w drugą. Byliśmy przecież świadkami, że Sejm większością głosów wskazał jako premjera p. Korfantego, a Naczelnik Państwa odmówił podpisu. W Państwie o szczerym ustroju republikańskim zajścia takie są niemożliwe, boć są one pogwałceniem zasad republikanskich. W Polsce trzeba pod tym względem wiele poprawić. Ale— pytamy — czy zrobi to N. P. R., która we wszystkich wypadkach, godzących w ustrój republikański Polski, stawała bez zastrzeżeń po stronie p. Piłsudskiego, a przeciw tym którzy, jako prawdziwi republikanie, sprzeciwiali się wszelkim antyrepublikańskim sprawkom?

Znów nie.

„Rząd Ludowy".

Konia temu kto powie, co się kryje pod tem określeniem. Mieliśmy w Polsce Rząd, który się nazwał »Ludowym«, rząd pp. Moraczewskiego z P. P. S. i Thugutta. O tym »Rządzie Ludowym« wiemy, że zabagnił on Polskę do tego stopnia, że dziś jeszcze wybrnąć nie można. Osławił się zaś przedewszystkiem tem, że Zamek Warszawski »ozdobił« płachtą czerwonej międzynarodówki, orłowi, polskiemu zdarł z głowy koronę i do Warszawy wprowadził wroga Kensellera, jako pierwszego w Polsce ambasadora.

N. P. R. nigdy tego »Rządu Ludowego« nie krytykowała. Trzeba więc przypuszczać, że obiecany przez nią w odezwie »Rząd Ludowy«, będzie do pierwszego podobny. Ładnieby Polska z takim Rządem, a w niej robotnicy wyglądali. Niech nas Bóg od takiego nieszczęścia zachowa.

II.

„Reforma i uproszczenie administracji państwowej. Rozszerzenie samorządu".

I do tego rzekomo dążyć będą posłowie N. P. R. w przyszłym Sejmie. Czy można wierzyć odezwie? — Zapewnia ona, że nowi posłowie postępować będą, jak dotychczasowi. A co ci ostatni zrobili?

Administracja nasza przyjęła pod naciskiem sfer lewicowych przestarzałe formy biurokratyzmu, który na-

Ś. † P.

TADEUSZ

GRZYMAŁA BUSSE

OBYWATEL ZIEMSKI

właściciel Redcza Kalnego

Opatrzony św. Sakramentami, po ciężkich cierpieniach, zasnął w Panu dnia 14 października 1922 roku, przeżywszy lat 68.

Eksportacja zwłok z Redcza Kalnego do kościoła parafjalnego w Lubrańcu nastąpi w poniedziałek 16-go października r. b., o godzinie 4-ej po południu. Dnia następnego t. j. we wtorek, o godz. 10½ początek nabożeństwa żałobnego, poczem pogrzeb i złożenie zwłok na miejscowym cmentarzu.

Na smutne te obrzędy zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Sąsiadów w głębokim żalu pogrążeni

Siostry i Rodzina.

kładał na Państwo olbrzymie ciężary, a obywatelom dostarczał powodów rozgoryczenia i utrapienia. Reforma była więc powinna iść w kierunku zniesienia etatyzmu i biurokratyzmu. N. P. R. »reformując« administrację, pozwoliła wnieść to, co było w innych dzielnicach złe i potępione, do administracji byłego zaboru pruskiego. Czyż było uproszczeniem administracji, gdy się na pocztach i kolejach po skutecznych zabiegach unifikacyjnych, N. P. R. wprowadzało kosztowne systemy małopolskie, nie uwzględniając tutejszych systemów administracyjnych gdy się urzędników wychowanych na ziemiach byłego zaboru pruskiego, zmuszało, uczyć się nowych sposobów, kilkakrotnie zmienianych?— Nie.

Obecnie N. P. R. obiecuje starać się o rozszerzenie samorządu, — bo jak mówi odezwa tej partji — **zbytnia centralizacja władz jest szkodliwa.** Tak jest istotnie. Ale czy można wierzyć obietnicom, skoro przecież właśnie N. P. R. doprowadziła do z unifikowania byłej dzielnicy pruskiej bez przeprowadzenia wojewódzkiego samorządu? Czyż obecnie rzucanemi obietnicami nie kpi N. P. R. wprost z tych, którym dawniej wmawiała, że jedynie centralizacja władz jest dobra i pożądana, czyż można zaufać partji, która wczoraj tak śpiewała, a dziś znów inaczej? — Nie!

KILKUWIERSZÓWKI.

Z POLSKI I O POLSCE.

× Żydzi spoliczkowali swego posła Hirszkorna publicznie na zebraniu w Łodzi.

× Cała polska prasa w Ameryce występuje ostro przeciwko niecnej agitacji tow. posła Jędrzeja Moraczewskiego, który pojechał do Ameryki po złote runo.

× W Berlinie odbywają się narady w celu ustalenia wartości marki niemieckiej. U nas p. min. Jastrzębski ciągle zapewnia, że pracuje nad stabilizacją marki, ale żadnych owoców z jego pracy nie widać.

Z CAŁEGO ŚWIATA.

× Wśród wojska greckiego, przebywającego w Adrjanopolu, wybuchła rewolucja.

× Szach perski przybył w odwiedziny do Madrytu.

× Władze japońskie postanowiły zwrócić Chinom Kiau-Czau.

× Czechosłowacki związek dla poparcia gospodarczego Rosji i Ukrainy sowieckiej zamierza uruchomić komunikację lotniczą Praga Kijów Charków. Komunikacja ma być utrzyma na przy pomocy 12 samolotów. Lot z Pragi do Charkowa będzie kosztował 900 kor. czeskich.

× Anglicy zawarli przymierze z królem Mezopotamji Fejsalem. Przymierze to daje Anglji na przeciąg 20 lat prawo kontroli nad finansami i polityką zagraniczną Iraku, w zamian za to Anglicy zobowiązują się w razie potrzeby udzielić poparcia Irakowi.

× Rząd niemiecki wyda w najbliższych dniach nowe banknoty 5 tysięczne.

× „Golos Rosji" donosi, że dzięki zeznaniom aresztowanego, b. pułkownika kozackiego Gniłorybowa, główny zarząd polityczny (czrezwyczajka) zdołał wykryć kilka filji organizacji sawinkowskiej w guberniach kijowskiej, podolskiej i mińskiej.

× Clemenceau podczas swego pobytu w Ameryce wygłosi około 30 odczytów. Będzie on mówił na temat obowiązku każdego narodu wzięcia udziału w zażegnaniu przesilenia, wywołanego wojną.

O księgi handlowe. W tych dniach min. spraw wewnętrzych wyda rozporządzenie, w myśl którego we wszystkich sklepach, nawet najmniejszych muszą być prowadzone księgi handlowe. Rozporządzenie to ma na celu, aby przy opłacie podatku dochodowego nie czyniono były nadużycia.

Co niesie dzień?

KALENDARZYK.

Dnia 15 października 1922 r.

W dniu dzisiejszym obchodzi Kościół św. pamiątkę następujących Swiętych Pańskich: Św. Teresy, Dziewicy z zakonu Karmelitów; św. Fortunata, Męczennika; św. Agileusza, Męczennika; św. Brunona, Biskupa rosjan i Męczennika; św. Antyocha, Biskupa; św. Seweryna, Biskupa i Wyznawcy; św. Aurelji, Dziewicy.

Wypadki historyczne.

1384 Koronacja królowej Jadwigi.
1817 † Tadeusza Kościuszki w Solothurn w Szwajcarji.

Dnia 16 października 1922 r.

W dniu dzisiejszym obchodzi Kościół św. pamiątkę następujących Świętych Pańskich: Św. Martyniana i Saturjana z 2 braćmi, Męczenników; sw. Saturnina i Nereusza z 365 towarzyszami, Męczenników; św. Elifiusza, Męczennika; św. Bercharyusza, Opata i Męczennika; św. Ambrożego, Biskupa.

Wypadki historyczne.

1672 Jan Sobieski gromi Tatarów pod Kałuszynem.
1820 Uroczystość sypania kopca Kościuszki.

Cudowne uzdrowienie na Jasnej Górze. Na Jasnej Górze zapanowało wśród rzesz pątniczych niezmierne ożywienie, bowiem lotem błyskawicy rozeszła się wieść o cudzie przejrzenia niewidomego od urodzenia trzechletniego dziecka.

Fakt cudownego uzdrowienia ślepego od urodzenia dziecka, będącego wraz matką w pielgrzymce kieleckiej, nastąpił w kaplicy przed podczas modłów, zanoszonych przed Cudownym Wizerunkiem Matki Boskiej na intencję nieszczęśliwego dziecka.

O zdarzeniu cudownego uzdrowienia niewidomego dziecka sporządzony będzie oficjalny akt przez ks. proboszcza, prowadzącego pielrzymkę.

Towarzystwo Przyjaciół Młodzieży dla zasilenia swojej kasy urządza dn. 21. X. 1922. Koncert - Raut w sali aktowej Gimnazjum Państwowego z udziałem sił artystycznych. Mamy nadzieję, iż wszyscy, którym dobro młodzieży naszej leży na sercu, tak, jak lat poprzednich, poprą dobre chęci T wa Przyjaciół Młodzieży i przybędą na prawdziwą ucztę artystyczną, jaką będzie „Koncert Raut„. T-ow. Przyj. Młodzieży jako zrzeszenie ludzi dobrej woli, pragnąc otoczyć młode pokolenie miłością i przyjaźnią w ciągu paru lat swego istnienia niejednokrotnie przyczyniło się do unormowania i ułatwienia pracy dziatwie, kształcącej się w szkole Państwowej.

Dotychczasową działalnością T-wa 1) sprowadzanie podręczników szkolnych, 2) organizowanie gorących śniadań w szkole, 3) ułatwienie opalania szkoły, 4) urządzenie kilku wycieczek, zabaw i choinki, 5) ułatwianie potrzebującym uczniom zdobycia pracy zarobkowej, odpowiedniej dla ich sił i wieku, 6) udzielanie korepetycji po niszych cenach i wogóle dostarczanie niezamożnym taniej: podręczników, zeszytów i innych pomocy naukowych.

Otwarcie centralnej targowicy w Mysłowicach. Magistrat podaje do wiadomości, iż dnia 5. b. m. otrzymał od Wojewody Warszawskiego pismo powiadamiające, że celem regularnego i dostatecznego zaopatrzenia górnośląskiej częściWojewództwa Śląskiego w materjał rzezny, mięso, wyroby mięsne, tłuszcze i t. p. została w dniu 1-go września r. b. przez Województwo Śląskie otwarta na dworcu towarowym w Mysłowicach centralna targowica dla zwierząt rzeznych i drobiu ze wszyskimi do tego potrzebnymi urządzeniami jak wagą pomostową, stajniami na bydło rogate i trzodę chlewną, ubikacjami na pomieszczenie drobiu i t. d. Główne targi odbywać się będą w każdy wtorek i czwartek w tygodniu, w razie święta w poniedziałek i piątek. Komisja targowa funkcjonować będzie codziennie.

Komunikując o powyższem Województwo prosi podać o tem do publicznej wiadomości wydając równocześnie zarządzenie, aby ściśle kierując się przepisami obowiązującemi przy wywozie transportów zwierząt skierowane na te targi, nie czyniono trudności. Powyższa centralna targowica i odbywające się na niej targi pozostają pod nadzorem i kontrolą sanitarną wojewódzkiego urzędnika, jako dyrektora, który równocześnie wraz z komisją targową - będzie czuwał nad dalszym rozdziałem i odtransportowaniem zwierząt rzeznych do miejsc przeznaczenia w Województwie Śląskiem.

Z T-wa Gimn. Sokół. W niedzielę 15 b. m. odbędą się ćwiczenia wojskowe, które prowadzić będzie p. por. A. Niklewicz. Zbiórka na placu T-wa o godz. 8 rano zkąd wymarsz na ćwiczenia. Stawiennictwo czynnych członków obowiązkowe. W niedzielę w lokalu T-wa odbędzie się zabawa towarzyska z tańcami dla członków i wprowadzonych gości. Początek o godz. 7 wiecz. punktualnie.

NPR. Wprost oburzającą jest rzeczą, że agitatorzy enperowcy przykleili swój afisz na... katedrze. Dla tych ludzi nie ma świętości gmachów, chcą do nich zbliżyć się ze swojem błotem postępowania w polityce i życiu społecznem. Przecież pamiętamy tę chwilę nadzwyczaj bolesną dla tych, którzy to słyszeli, tak podczas pogrzebu poległych w obronie Wisły, gdy liczne rzesze czekały, by się uformował pochód i z krzyżem na czele podążył do wzgórza razem z J. E. Ks. Biskupem,— jeden z tutejszych posłów enperowiec Rajca powiedział do otaczających go — wam potrzebny krzyż i biskup, a my i bez krzyża pójdziemy, wziął swoich i poszli sami. Jeśli wam eperowcy nie potrzebny krzebny krzyż to wara wam od gmachów kościelnych jako narzędzia do agitacji, możecie chodzić sobie ze swoimi siódemkami to wam jest do twarzy, ale nie zbliżajcie się z niemi do rzeczy poświęcanych.

Z Harcerstwa.

Podziękowanie. P. Rejentowi Walickiemu za hojną ofiarę 30.000 mk. na budowę domu Harcerza dla uczczenia 50 letniej pracy P. Prezesa Nowcy składa serdeczne podziękowanie.

Zarząd Koła Przyjaciół Harcerstwa we Włocławku.

Zgon. Dnia 14 października o godz. 4 rano zmarł Sędzia Sądu Okręgowego ś. p. Józef Domański

Nieboszczyk był od początku wskrzeszenia Sądownictwa Polskiego, t. j. od r. 1917 przewodniczącym Sędzią wydziału cywilnego i jako zdolny prawnik, sumienny i sprawiedliwy Sędzia oraz człowiek o nieskazitelnym prawym charakterze cieszył się ogólnem uznaniem wszystkich sądowników.

Przybył do naszego grodu w r. 1917 z Płocka, gdzie przez lat kilkanaście był cenionym adwokatem przysięgłym.

Długotrwała choroba kiszek położyła kres zacnemu życiu jednego z najwybitniejszych Sędziów - cywilistów.

Z Towarzystwa opieki nad zwierzętami. Przypominamy raz jeszcze ze względu na ważność sprawy, że ogólne zebranie zapisanych już członków oraz mających chęć zapisać się do wyżej wspomnianego Towarzystwa odbędzie się we wtorek d. 17 b. m. w lokalu Dyrektora drukarni diecezjalnej we Włocławku przy ul. Brzeskiej Nr. 4. na I piętro w podwórzu o godz. 6-tej wieczorem.

Karetki dla pijaków. Rząd przystąpił do energicznej walki z pijaństwem, o czem świadczą karne protokuły i kary administracyjne, nakładane na pijaków.

A może i w Włocławku ukazałby się skuteczny system walki z pijaństwem, praktykowany w Łodzi. Otóż tam władze policyjne wysyłają na miasto karetkę więzienną która „sprząta"

wałęsających się pijaków. Odwiezieni tym solidnym wehikułem płacą poza karą administracyjną również opłatę za przejazd.

Unas z powodu braku odpowiedniej karetki z napisem „Dla pijaków“, czy może innym, narazie możnaby skorzystać z karety pewnego obywatela, mieszkającego w pobliżu miasta. Jak nam wiadomo, karetka tego obywatela czynną jest tylko w dzień wieczorem więc (pora pijaków) może być wypożyczana.

Osobiste. Redaktor naszego pisma ks. prof. J. Kruszyński, wyjechał do Łodzi, gdzie wygłosi dwa odczyty na temat: »Znaczenie kwestji żydowskiej w dzisiejszej Polsce« i »Tajne plany żydów«. Dnia 16 b. m. ks. Kruszyński powróci.

— Dnia 13 b. m. bawił w naszem mieście dyrektor Departamentu Sprawiedliwości p. Augustowicz.

Występy artystów Bydgoskich. Bez szumnej reklamy w dn. 24 b. m. we Włocławku zjeżdża do naszego miasta bydgoski zespół artystyczny z występami: Zostaną odegrane w »Nowości« z udziałem komika Jana Mrozińskiego i utalentowanej i pełnej wdzięku artystki z Krakowa p. Jadwigi Chynowskiej w dopełnieniu zespołu Bydgoskiego wesołe satyry-skaestsche »Teatr Amatorski z Pipidówka« i »Pierwsze randez-vous«. Przedstawienie zakończy część koncertowo-humorystyczna z udziałem wybitnej śpiewaczki scen warszawskich p. Wandy Romskiej, tancerki p. Zofji Złotopolskiej, piosenkarza Warmińskiego i pianistki p. Marji Dunisz-Szraga. Zostoną wykonane najnowsze pieśni i tańce cieszące się powodzeniem w teatrach nadscenkowych stołecznych. Bilety wcześniej do nabycia w księgarni H. Neumana.

Włocławek zaopatrzony w dostateczną ilość cukru. Kooperatywy miejscowe oprócz cukru z przydziału Magistratu otrzymały cukier z Centralnago Związku Kooperatyw Warszawskich.

Ze straży. Próby miejscowej straży ogniowej zostały odwołane do czasu nowego rozporządzenia.

Komisja budowlana. Dnia 13 października komisja budowlana pod przewodnictwem p. vicepréz. Gadomskiego i przedstawiciela władzy policyjnej dokonali oględzin domów przy ul. 3 Maja Nr. 23 i przy pl. Dąbrowskiego Nr. 18. Komisja udała się na oględziny na skutek wniesienia zażalenia właścicieli posył. wym. domów, że te grożą runięciem.

Nagły zgon. 13 października zmarł w korytarzu jednego z domów fabrycznych przy ul. Fabrycznej długoletni woźnica firmy Bohm 95 l. Mikojajczyk.

Z sądu. Dnia 13 b. m. Sąd Okręgowy w składzie sędziego przewodniczącego p. Dulskiego w asystencji sędziów pp. Piaszczyńskiego i Zdorowienka, rozpatrywał sprawę kradzieży dokonanych w naszym mieście u p. W. Gąbczyńskiego, w Seminarjum Duchow., u p. Gajewskiego i u p. Rystyńskiego. Na ławie oskarżonych zasiedli Józef Trzeciak, Stanisław Ziółkowski i Bronisława Kacperska. Sąd, po przesłuchaniu świadków, po przemówieniu p. dr. Gelerntera i po wyczerpującej obronie pp. adwokatów Aktabowskiego i Śląskowskiego, skazał St. Ziółkowskiego na rok więzienia, J. Trzeciaka na dwa lata więzienia i Bronisławę Kacperską na sześć miesięcy więzienia, wliczając areszt prewencyjny.

Za bójkę. Policja miejscowa spisała protokuł z R. Leimana i W. Bukowieckiego za wszczęcie bójki na ulicy. Sprawa skierowana została do sądu.

Kradzieże. P. L. Kretkowskiemu, właścicielowi folwarku Baruchowo, skradziono 4 pasy skórzane wartości 500.000 mk.

— P. Frenklowi, zam. w Aleksandrowie Kujaw. przy ul. Długiej, skradziono bieliznę i garderobę wartości 1.000.000 mk.

KRONIKA POLICYJNA.

Pobicie. Ziembicki Władysław, zam. przy ul. Kapitulnej № 19, został ciężko pobity przez Marciniaka Kazim.

— Skoniecznego Jana, Klejcha Ludwika i Moraczewskiego Jana za bójkę na ul. Przechodniej i zakłócenie spokoju publicznego pociągnięto do odpowiedzialności karnej.

Do odebrania. W Komisarjacie miasta Włocławka znajduje się portfel z pieniędzmi, znaleziony na ulicy Toruńskiej obok fabryki »Wisła«, który prawy właściciel może odebrać po udowodnieniu.

TELEGRAMY.

Przed zerwaniem koalicji rządowej.

LONDYN, 13 października — Na pierwszym planie zainteresowania kół politycznych znajduje się dalej przesilenie rządowe, które chociaż dotychczas jeszcze nie wybuchło, nadciąga jednak z nieodpartą siłą. W kołach parlamentarnych oświadczają, iż król prawdopodobnie osobiście stworzy Parlament.

Ogólnie panuje przekonanie, iż nadszedł kres koalicji rządowej. »Times« jest zdania, że parlament nie będzie już wcale zwoływany, i że zostanie przedtem jeszcze rozwiązany. Sami ministrowie jednak zaczekają, zdaniem tego dziennika aż do zasadniczego rozwiązania sprawy wschodniej i uchwalenia zatwierdzenia przez parlament angielski konstytucji irlandzkiej, nad którą obecnie rozprawia parlament w Dublinie.

Za najważniejszą rzecz uchodzi, jak się zachowują unioniści. »Times« i »Morning Post« uważają za rzecz dość pewną, iż unioniści postawią wniosek, sprzeciwiający się dalszemu popieraniu koalicji rządowej. »Daily Telegraph« dowiaduje się, iż Lloyd George w tym wypadku natychmiast ustąpiłby, tak, iż unioniści musieliby rządzić sami bez poparcia skoalizowanych liberałów. W ten sposób obie partje koalicyjne, będące zwolennikami Lloyd Georgea, t. j. unjoniści i narodowi liberali, będą się w czasie wyborów zwalczały.

Grecja o układzie w Mudanji.

Podpisanie w sobotę.

ATENY, 13.10. PAT. Przybyli tu delegaci greccy z Mudanji. Delegaci nie mogli podpisać układu, zawartego w Mudanji, wobec tego, że instrukcje wysłane z Aten w sprawie drobnych niektórych punktów układu nie nadeszły na czas do Mudanji. Ponieważ jednak Rząd Grecki jest zdecydowany przyjąć klauzule, zawarte w ostatecznej redakcji protokułu, Grecy podpiszą protokuł ten w sobotę. Rząd Grecki powiadomił o tem poselstwo francuskie, angielskie i włoskie.

Polacy przed wyborami.

KOWNO, 13. 10. A. W. Prezes Centralnego Polskiego Komitetu Wyborczego p. Romer w wywiadzie z przedstawicielem «Dnia Kowieńskiego», oświadczył, że przez tendencyjne wykrojenie okręgów wyborczych, 44 proc. głosów polskich pójdzie na marne. Zmniejszenie liczby posłów, których obecnie wybiera nie 15.000, lecz 25.000 wyborców również utrudnia sytuację położenia sztucznie ludności polskiej.

Daleko idące obietnice litewskie i terror odrywają od polskości jedynie nieliczne jednostki, natomiast znaczną większość hartują w walce. Represje są twardą szkołą, ale nie zabójczą.

W poniedziałek dn. 16 października, jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci ś. p.

Marji z Sawickich Sturgulewskiej

odbędzie się nabożeństwo żałobne za spokój jej duszy w kościele Farnym o godzinie 9-ej rano, na które znajomych i życzliwych zapraszają

DZIECI.

Z powodu spadku marki niemieckiej.

PARYŻ 13.X. (PAT). Dziś rano odbyło się pod przewodnictwem Poincarego posiedzenie z udziałem Barthou, Mauclare'a, Lastyrie i Reibel'a w sprawie stanowiska jakie należy zająć wobec katastrofalnego spadku marki niemieckiej i skutków, jakie ten spadek pociąga za sobą w zakresie wypłaty odszkodowań. W szczególności zastanawiano się nad wnioskiem Bradboury'ego, postawionym w komisji odszkodowań.

Propozycja Bradbourego przewiduje udzielenie Niemcom 5-letniego moratorjum w odniesieniu do wszelkich wypłat w gotówce. Rząd francuski uważa taką propozycję za niedopuszczalną, jako z góry przesądzającą sprawę rozwoju gospodarczego Niemiec.

Koniec strajku w telefonach.

Wczoraj po poł. odbyło się posiedzenie Związku pracowników i pracownic telefonów z przedstawicielami min. pracy.

Wynik narad był dodatni, bo o godz. 6 wiecz. telefony wznowiły pracę normalną na warunkach następujących:

1) W związku ze zmianą firmy lata poprzednie w firmie „Cedergren“ będą całkowicie zaliczone.

2) będzie wyłoniona zaraz komisja dla omówienia sprawy kasy emerytalnej pracowników i pracownic telefonów, która wypracuje statut w ciągu 3 miesięcy.

3) Umowy zbiorowe w swoich terminach obowiązują nadal.

4) Żadna pracownica lub pracownik nie może być wydalony za strajk.

Radziejów

(powiat Nieszawski)

Przedwyborcze zebranie Chrześc. Związku Jedności Narod.

W czwartek, dnia 5-go b. m. o godz. 6 ej po południu pod przewodnictwem p. Kozłowskiego, odbyło się przedwyborcze zebranie Chrześcijańskiego Związku Jedności Narodowej. Referat wygłosił redaktor p. St. Sacha podkreślając w przemowie swej potrzebę i konieczność jednolitego frontu Narodowo-Polskiego. Przemowa referata została przyjęta oklaskami. Na zakończenie odśpiewano »Rotę« Konopnickiej i okrzykami na rzecz Chrześc. Związku Jedności Narodowej zebrani rozeszli się do domów.

Osięciny

(powiat Nieszawski)

Przedwyborcze zebranie Chrześc. Związku Jedności Narod.

W piątek, dnia 6-go b. m. o godz. 7-ej wieczorem w lokalu Ochronki Dworskiej pod przewodnictwem sekretarza gminy p. Zaleskiego, odbyło się przedwyborcze zebranie Chrześcijańskiego Związku Jedności Narodowej. Sala ochronki była tak przepełniona, że większa część słuchaczy stała na dworze przed drzwiami i oknami. Referat wygłosił redaktor p. St. Sacha, przemowa którego została przyjęta długotrwałemi oklaskami i okrzykami na rzecz Polski i Korfantego. Następnie przemawiał p. J. Załuska, nawołując do jedności, zgody i solidarności. W końcu wzniesiono okrzyk na rzecz Chrześcijańskiego Związku Jedności Narodowej i »ósemki«.

Piotrków Kujawski

(powiat Nieszawski)

Przedwyborcze zebranie Chrześc. Związku Jedności Narod.

W sobotę, dnia 7 go b. m. o godz. 8-ej wiecz. w lokalu Remizy Straży Ogniowej pod przewodnictwem p. Wojciechowskiego, odbyło się przedwyborcze zebranie Chrześcijańskiego Związku Jedności Narodowej. Referat wygłosił redaktor p. St. Sacha. Przemowa referata została przyjęta długotrwałemi oklaskami i okrzykami na rzecz Polski, Korfantego i Chrześcijańskiego Związku Jedności Narodowej.

Połajewo Stare

(powiat Nieszawski)

Przedwyborcze zebranie Chrześc. Związku Jedności Narod.

W niedzielę dnia 8-go b. m. zaraz po nabożeństwie w lokalu b. szkoły, pod przewodnictwem p. St. Jabłońskiego odbyło się przedwyborcze zebranie Chrześcijańskiego Związku Jedności Narodowej. Referat polityczny wygłosił redaktor St. Sacha, który w przemówieniu swojem wyjaśnił zebranym dotychczasową działalność rządów lewicowych i sytuacji obecnej polityki gospodarczej. Przemowa referenta została przyjęta oklaskami z okrzykiem »Niech żyje Polska«, »Niech żyje Chrześcijański Związek Jedności Narodowej«. Zebranie odbyło się w spokoju w podnieceniu narodowem, czem udowodnili, że tkwi w nich duch zdrowy i narodowy, który doprowadzi do zwycięstwa sprawę narodową.

Obecny.

RYNEK PIENIĘŻNY.

Usposobienie dla walut zachodnich mocne, marki niemieckie słabiej.

gotówka	
Berlin	3 92$^1/_2$ — 4 — 3.87$^1/_2$
New-York	10.450 - 10.200 - 10.375
Kanada	10.300
czeki	
Belgja	720 — 740
Berlin	3.85 — 3.75 — 3.85
Gdańsk	3.90 — 3.75 — 3.85
Londyn	45.000—45.600—46.150
New-York	10.400 - 10.200 - 10.350
Paryż	750 — 795 — 790
Praga	355 — 350 — 352
Szwajcarja	1980 — 1940 — 1960
Wiedeń	13.75

OGŁOSZENIE.

Magistrat miasta Włocławka niniejszym ogłasza

PRZETARG PUBLICZNY
na wydzierżawienie rogatek miejskich.

Eksploatacja rogatek miejskich zostanie powierzona przedsiębiorcy ewentualnie przedsiębiorcom w drodze publicznego przetargu na rok jeden.

Przetarg rozpocznie się od sum następujących za dzierżawę roczną:

Za rogatkę na moście przez Wisłę	od	mk.	1.500.000
„ „ „ szosie Kowalskiej	„	mk.	750.000
„ „ „ Brzeskiej	„	mk.	2.500.000
„ „ „ „ Nieszawskiej	„	mk.	650.000
„ „ przy ulicy Płockiej	„	mk.	60.000
„ „ „ „ Kapitulnej	„	mk.	30.000
„ „ „ „ Wienieckiej	„	mk.	30.000
„ „ „ „ Stodólnej	„	mk.	80.000

Opłata rogatkowa za każdorazowy wjazd do miasta wynosi:

1) dla samochodu ciężarowego lub wozu meblowego . 500 mk.
1a) dla samochodu osobowego . . . . 400 mk.
2) dla wozu ciężarowego lub platformy . . . . . . 300 mk.
3) dla karety, landa lub powozu . . . . 300 mk.
4) dla omnibusu konnego . . . . 200 mk.
5) dla wolantu, bryczki lub sanek . . . . 200 mk.
6) dla furmanki i sanek zwykłych . . . . 100 mk.
7) dla konia wierzchowego, luzaka, sztuki bydła, osła . 40 mk.
8) dla źrebaka, prosięcia, cielęcia, owcy lub kozy . . 20 mk.
9) dla motocyklu . . . . 100 mk.

UWAGA: Zgodnie z art. 4 Statutu Rogatkowego, od uiszczenia opłaty rogatkowej wolni są:

a) mieszkańcy miasta i przedmieść względem środków lokomocji i zwierząt domowych, posiadanych w mieście Włocławku,
b) Władze wojskowe, poczty, urzędnicy jadący w sprawach służbowych, podwody z chorymi, aresztantami, duchownymi do chorego i wozy z umarłymi.

Prywatni dostawcy towarów dla wojska i władz rządowych nie są zwolnieni od opłaty rogatkowego.

Oferty należy podawać do Biura Zarządu Majątków Miejskich, gmach Magistratu pokój № 27, do dnia 24 października b. r. do godziny 10 rano w kopertach zamkniętych z napisem: »Oferta na wydzierżawienie rogatek miejskich«.

Chcący się ubiegać o dzierżawę, winien złożyć do Głównej Kasy Miejskiej tytułem kaucji 10% sumy wywoławczej i kwit dołączyć do oferty.

Utrzymujący się przy licytacji, jest obowiązany w przeciągu tygodnia dopełnić kaucję do 20% zadeklarowanej sumy i wpłacić dzierżawę za miesiąc z góry, w przeciwnym razie kaucja przepada.

Oferty zostaną otwarte dnia 24 października b. r. o godz. 10 minut 15 w Sali Posiedzeń Rady Miejskiej w obecności ubiegających się o dzierżawę osób.

Oferty, do których nie będzie dołączony kwit od wpłaconej kaucji, nie będą rozpatrywane.

Nieutrzymującym się przy przetargu, kaucja natychmiast będzie zwrócona.

Wszelkich informacji w powyższej sprawie udziela Biuro Zarządu Majątków Miejskich w Magistracie, pokój № 27.

Włocławek, dnia 11 października 1922 r.

PREZYDENT: *Krause.*

OFIARY.

Złożono w Administracji Słowa Kuj.

Na Krucyfiks Tumski

Bezimiennie mk. 1000.
P. L. Sporne mk. 2000.

OGŁOSZENIA DROBNE.

REDAKTOR: KS. JÓZEF KRUSZYŃSKI DRUKARNIA DIECEZALNA POD ZARZĄDEM W. TOMASZEWSKIEGO. WYDAWNICTWO KSIĘGARNI POWSZECHNEJ.